

Petnajstletnica podjetja Black & Decker Jugoslavija

Konec meseca maja je delovna organizacija Black & Decker praznovala 15-letnico svojega uspešnega dela. Na jubilejnim srečanju, ki je bilo v petek, 26. maja 1989, so se v Kulturnem domu Grosuplje zbrali delavci podjetja Black & Decker, predstavniki grosupeljskega gospodarstva, predstavniki Skupščine občine in družbenopolitičnih organizacij občine Grosuplje ter številni drugi gosti. V kulturnem programu so sodelovali Ženski pevski zbor Grosuplje ter kulturno društvo Šmarje. Uvodni govor je imel glavni direktor Peter Tevž, ki je pozdravil vse navzoče goste in še posebej 22 jubilarov, ki delajo v Black & Deckerju že od vsega začetka, se pravi od leta 1974. V nadaljevanju svojega govora pa je dejal:

«... Naša tovarna si ni pridobila ugleda, ki ga uživa z velikimi in dragimi reklamami in propagandnimi akcijami, ampak s solidnim delom, z dobrimi in modernimi izdelki, ki jih dajemo na tržišče, in ki jih v skladu s kooperacijsko pogodbo, ki jo imamo z matično firmo Black & Decker v zelo kratkem času lahko transferiramo na domače tržišče. Ne nazadnje je našemu ugledu in solidnemu delovanju bistveno pripomogel dober servis, ki

stroje, ki se pokvarijo, hitro popravi tako, da lahko delajo in so kupci z njimi zadovoljni...»

«... Žal mi je in to je eden izmed temeljnih problemov visoke inflacije, da izniči efekte dela in moramo vam povedati, da hitro obračanje kapitala na tržišču, skrajšanje plačilnih rokov, bistveno več pripomore k poslovni rezultatu firme kot pa še takšno iskanje notranjih rezerv, manjšanje časov, porabljenih za izdelavo itd. S

tem niti približno ne mislim reči, da to ni pomembno, mi se moramo potruditi tudi pri tem in doseči najboljše rezultate in se pripraviti na prihodnja leta, ko bo inflacija nižja, ko bo visoka produktivnost, natančnost, discipliniranost še več veljala in ko bo to pravo merilo konkurenčnosti na domačem in svetovnem trgu.

Sedanje razmere so v tolikšni meri čudne, bom dejal, da prava ekonomska merila in kriterije pravzaprav zelo

težko razpoznamo, vendar kot sem vam že povedal, to bomo moramo zelo previdno krmiliti med čerami, ki jih je ogromno in jo bomo z vašim sodelovanjem, z vašo predanostjo, ki ste jo v veliki meri pokazali tudi v preteklih letih, varno pripeljali skozi razburkane čase in vam zagotavljam, da bomo ob tako dobrem sodelovanju in medsebojnem zaupanju kot ga imamo sedaj, še naprej dobro živeli...»

V imenu SO Grosuplje je spregovoril predsednik SO Grosuplje tov. Ivan Ahlin.

Znamka Black & Decker se je prvič pojavila v Jugoslaviji leta 1974 in od takrat naprej so izdelki z oznako Black & Decker tudi Made in Yugoslavia. Podjetje je plod skupnih naložb tujega in domačega partnerja in dolgoročne proizvodne kooperacije, ki zagotavlja združen razvoj, strogo kontrolo kvalitete in proizvode, ki ustrezajo potrebam domačega in tujega trga. V časih, ki niso bili naklonjeni

melim poslovnih odločitvam, je podjetje Black & Decker iz Grosuplje na jugoslovanski trg vpeljalo moderne koncept ročnih orodij, ohranilo dobro ime znamke, ki v svetu pomeni vrhunsko kvaliteto, ter vztrajno širilo program in utrjevalo zaupanje uporabnikov. Skupna naložba se je obrestovala obema vlagateljema: matični družbi, ki je s trezno poslovno potezo uspešno vstopila na jugoslovanski trg in se na njem obdržala kot vodilna znamka, in jugoslovanskemu podjetju, ki s svojimi kvalitetnimi proizvodi lahko tekmuje na zahtevnih trgih z najagresivnejšimi konkurenti. Black & Decker iz Grosuplje je od vsega začetka ni zgolj sestavljal uvoženih delov, temveč je takoj razvijal lastno proizvodno sestavnih delov in pribora ter se vključeval v mednarodno menjavo dela.

V prvem letu so utrdili proizvodno vrtnalnikov, priključkov, garnitur, krožnih in vbočnih žag ter žičnih kr-

tač. Program so že naslednje leto razširili s kotnimi in vibracijskimi brusilniki. Zatem so uvedli nova orodja, tračne brusilnike, skobeljnike in druga orodja iz skupine t.i. integralov.

Prvi so domačim mojstrom ponudili univerzalno zložljivo delovno mizo, našo WM 325. Delovna miza WM 2000 in vrtnalnik iz serije D 200 iz leta 1982 sta bila nadaljnja velika proizvodna in tržna napredka. Tega leta so vpeljali tudi verzično žago, ki je postala eno najbolj iskanih in cenjenih orodij.

S povečanjem proizvodnje in širjenjem programov se je prodaja od 1982. do 1985. leta podvojila. Zares velik napredek pa je Black & Decker dosegel leta 1986, ko so prodajo povečali za 70%. V letih, ki so sledila uspešnemu letu 1986, so še nadalje širili prodajni program in uvajali nove in tehnično bolj izpopolnjene izdelke.

Kje bo tekla trasa avtoceste Višnja gora—Bič?

Ob skorajšnjem zaključku gradnje odseka avtoceste Šmarje — Sap — Višnja gora in ob zaključevanju javne razprave o trasi odseka avtoceste Višnja gora — Bič, bo za naše občane gotovo zanimiva informacija o poteku te trase.

Informacije smo dobili na Projektivnem ateljeju Ljubljana, ki projektira prostorski del dokumentacije. Projektanti so skušali v čim večji meri upoštevati pripombe krajanov, ki so bile podane na javnih razpravah, v kolikšni meri jim je to uspelo, pa bodo povedali krajinjani sami.

Gradnja avtoceste je izredno velik poseg v prostor in povsem jasno je, da v mnogem spreminja videz in funkcijo pokrajine, skozi katero teče. Za potek avtoceste je bila izdelana študija o ekonomski upravičenosti trase. Na podlagi ugotovitev te študije je gradnja planirana tako, da se sedanja cesta rekonstruira (razširi, bližje se ovinki in vzponi), novi vozni pas pa bo potekal poleg nje. Od kilometra 98.015 (Višnja gora) do kilometra 104.100 (Vrhpolje pri Ivančni gorici), bo nova trasa tekla po južni strani, potem pa preide r.a. severno stran

vse do občinske meje. Odločitev za južni potek trase od Višnje gore do Vrhpolja je utemeljena z zmanjšanjem posega v prostor, kajti nova trasa bo potekala v koridorju med obstoječo in magistralno cesto. Zaradi gradnje bo ob obstoječi cesti (zaradi neprimerne bivalnega okolja) porušeni nekaj domačij. Lastnikom, katerim se ruši hiše, so zagotovljene nadomestne lokacije, kar je bilo v toku javne razprave tudi usklajeno.

Na podlagi te študije je bil sprejet tudi cestninski sistem, ki bo odprtega tipa (kot na gorejski avtocesti). To je nedvomno za naše občane zelo sprejemljivo, saj se jih veliko vsakodnevno vozi v Ljubljano na delo, ker pa bo cestninska postaja locirana pri Podborštu, za vožnjo v Ljubljano ne bo potrebno plačevati cestnine. Lokacija cestninske postaje bo upravičena, če ne bo priključka na avtocesto v Biču, če pa bo ta priključek zgrajen, se bo lokacija cestninske postaje premaknila v občino Trebnje.

V Ivančni gorici se bo odstranilo obe črpalčki, za lokalne potrebe pa bo zgrajena v sklopu pentlje — priključka na

avtocesto. Pri Podsmreki je predviden manjši plato za počivališče Podsmreka, s čimer se omogoči dostop do gradu in tudi vključitev gradu v turistično ponudbo. Obstoječi peskokop naj bi se v naslednji fazi saniral za potrebe gradu in njegove funkcije. Z ozirom na potek avtoceste po južni strani bo v Ivančni gorici pridobljeno več prostora za potrebe kraja in za razvoj gospodarstva v prostoru med železniško progo in avtocesto.

Zaradi pripomb in zahtev krajanov na javnih razpravah bo večina podvoznov in nadvoznov ostala, razen nekaterih, katerih funkcije se združijo v nadvoznih.

Vsi voznotehnični elementi so prilagojeni sedanjim prometnim zahtevam. Nadvozi bodo imeli profil normalnega cestišča, podvozi pa se bodo skušali v čimvečji meri posodobiti. Ostane tudi podvoz v Kosci pri Višnji gori, v Artiži vasi pa je predviden nadvoz tudi nad železniško progo. Viadukt v Ivančni gorici bo potrebno porušiti, seveda bodo prej zgradili novega za novi vozni pas, potem pa na prostoru sedanjega zgradili

še enega za obstoječi vozni pas, ki se rekonstruira.

Avtocesta bo ograjena z ograjo, kar pomeni, da bo prostor ločen na dva dela, seveda pa tudi ne bo možen obstoj »divjih« priključkov, kot je to sedaj. Problem vsakega takega posega v prostor so kmetijska zemljišča — seveda tudi pri gradnji avtoceste skozi občino Grosuplje. Še posebej ta problem izstopa pri južnem poteku trase avtoceste in na lokaciji cestninske postaje pri Podborštu. Gradnja avtoceste zahteva dodatnih 43 hektarjev zemljišč. Obstajajo možnosti pridobitve kmetijskih zemljišč na območju neregularnega dela potoka Višnjica, z realizacijo hidromelioracije pa bi lahko pokrili celotne potrebe po kmetijskih zemljiščih na tem odseku avtoceste.

Gradnja bo potekala pod prometom, tako kot na odseku Šmarje — Sap — Višnja gora, upamo pa, da se bo tudi kmalu pričela. Izgledi za začetek gradnje sicer niso najboljši, vendar na Republiški skupnosti za ceste upajo, da bo ta odsek dograjen leta 1993.

Bojkot oddaje mleka

V eni od prejšnjih števil Naše skupnosti smo pisali in pozivali k bojkotu oddaje mleka, ki pa je bil preklancan za nedoločeno čas zaradi pogajanj in izgledov, da se bo nekaj spremenilo.

Vendar je slovenska vlada spet pokazala svoj pravi obraz in kmetu hrbet. Kljub obljubam in prvim »resnejšim pogovorom« z vlado smo bili (ko bi vlada morala narediti korak v stran) spet deležni podcenjevanja in poniževanja.

To pot ne bomo uklonili hrbita in dali glave med ramena. Naj se sliši še tako nemogoče, bo tudi slovenski kmet, ki se od kmečkih puntov v 16. stoletju pa do danes ni uprl, naredil kmečki molčečnosti konec. Do zdaj je molče in z zgbubanim čelom prenašal vse domisli in potrebe vseh mogočih reform in gospodarjev.

Slovenska kmečka zveza nepreklicno proglašča 29. junij za dan bojkota oddaje mleka.

V zbiralnice in mlekarjem ne bomo oddali tistega mleka, ki se v mlekarne odpelje 29. junija.

To pomeni, da v zbiralnice ne bomo oddali mleka 28. junija zvečer in 29. junija zjutraj. Z istim dnem se začne tudi bojkot oddaje kladne živine, ki bo trajal, dokler se ne uredijo cenovne razmere.

Bodimo pošteni in pokažimo svoj odnos, ki ga imamo do hrane in do pridelkov, ki jih s trdom pridelamo. Mleka ne bomo zivali v kanalizacijo, ampak ga bomo predelali ali pa razdelili med ljudi oz. ustanovam, ki ga nujno potrebujejo. Ne bomo ga prodajali, ampak ga bomo podarjali.

Stavkovni odbor pri SKZ, ki ga vodi Mihaela Logar, bo poskrbel, da bo do vsi, ki mleko nujno potrebujejo, z njim preskrbljeni (šole, vrtci, bolnice...). Potrošnike tudi obveščamo, da imajo Ljubljanske mlekarne velike zaloge mleka (ker v zadnjem času njegova prodaja pada), tako da v trgovinah ne bi smelo priti do pomanjkanja.

Poudarjamo, da ne želimo, da bi prišlo do nasprotij med potrošnikom in kmetom — pridelovalcem (čeprav je to mnogim cilj že dobrih 40 let — med seboj spreti kmeta in delavca in tako kmetu omogočiti čimprejšnji propad), zato bomo osvetlili cenovna razmerja za liter pridelanega in prodanega mleka:

Prodajna cena mleka v trgovini je 7.700 din. Od te cene dobi trgovina 10 odstotkov in še približno 15 odstotkov zaradi zamika plačila Ljubljanskim mlekarjam in inflacije v tem času (nekaj manj kot 2.000 din), ca 2.200 din dobi kmet, ki mleko pridelava, ostali znesek pa Ljubljanske mlekarne, ki mleko predelajo in posnamejo. Dejstvo, ki ga kljub večkratnim poskusom nismo uspeli odpraviti, je tudi, da dobi kmet oddano mleko plačano v povprečju po 38-ih dneih.

Ena od zahtev SKZ je, da dobi kmet kot pridelovalec in s tem ključni člen verige, 50% od prodajne cene konzumnega mleka.

Do zdaj s prošnjami in moledevanjem, naj se kaj stori za rešitev položaja slovenskega kmeta, nismo uspeli. Zato smo se odločili za bojkot in pozivamo vse, ki se ukvarjajo s prirajo mleka, da se ga udeležijo.

Stavkovni odbor SKZ podružnica Grosuplje

Študentski servis

Dislocirana enota Študentskega servisa (ŠS) v Grosupljem je že zakoračila v tretje leto svojega delovanja. V tem času se je pokazalo, da je bila odločitev o otvoritvi take enote v Grosupljem potrebna. Na ta način smo na eni strani razbremenili ŠS v Ljubljani predvsem srednješolcev, ki si v večini primerov med počitnicami sami ali preko svojih staršev poiščejo zaposlitev, na drugi strani pa smo se eventualnim interesentom približali, saj jim po napotnice za delo ni treba več v Ljubljano, kjer so poleg vsega še dolgo čakali v vrstah pred okenci.

Ob vstopu v letošnje »sezono« ne bo odveč ponoviti kako delujemo. V študentski servis vpišemo dijake in študente na podlagi osebne izkaznice, indeksa ali potrdila o šolanju in 2 fotografiji. Za odprtje hranilne knjižnice morajo zainteresirani prineseti še 500.— din. Za nadaljšanje veljavnosti izkaznice ŠS je potreben indeks ali potrdilo o šolanju in osebna izkaznica. Ko dijaki ali študenti sami ali z našo pomočjo, (dobi zaposlitev) mu izdamo napotnico za delo in lahko prične z delom.

Ne bo odveč poudariti, da mora naročnik dela upoštevati določila zakona o delovnih razmerjih, še posebno določila v zvezi z varstvom mladine, člani ŠS pa so pri nas tudi zdravstveno zavarovani.

Letos pričakujemo manjše število neposrednih ponudb za delo na ŠS s strani delovnih organizacij v naši občini. Znano je namreč, da podjetja pri nas lahko pokrijejo svoje potrebe po delavcih v poletnih mesecih z otroci svojih delavcev in študenti. Kljub temu pa število izdanih napotnic ne bo nič manjše, saj se večina poslužuje uslug ŠS.

Se nekaj o plačilu. Urnih postavk ŠS ne določa. Tu naj bi veljal »zakon po-

nudbe in povpraševanja«. Kljub temu pa imamo neko osnovo za morebitno dogovarjanje. Letos naj bi bila izhodna vrednost 10.000.— na uro. K temu se prišteje stopnja uspešnosti, težavnosti, doseganje norme itd. Večina urnih postavk pričakujemo med 12.000.— in 15.000 din. Splošno načelo, ki bi moralo podjetje voditi pri določanju višine plačila je to, da naj dijak oz. študent ne bi imel, ob enaki uspešnosti, bistveno nižjega ali bistveno višjega mesečnega plačila, kot pa delavec na enakih delih. Seveda so včasih dela, ki zahtevajo že določeno strokovno usposobljenost (npr. operater na računalniku) ali pa izredno težka dela (skladišče), ki zahtevajo nekoliko večje vrednotenje. Na tem mestu velja opozoriti vse, ki se dogovarjajo sami ali se v njihovem imenu starši, da ŠS za višino plačila ne odgovarja.

Zatorej bodite pazljivi, predvsem pa se v primeru premajhnega plačila ne obračate na nas, ker vam ne moremo pomagati.

Naš naslov je OK ZSMS Grosuplje, Študentski servis, Kolodvorska 2, Grosuplje, telefon 771-310. Uradne ure ŠS so v ponedeljek in petek od 10.—12. ure, ter v sredo od 14.—17. ure. Ponudbe za delo sprejemamo in informacije o ponudbah dajemo tudi po telefonu.

Podjetja, ki bodo svoje potrebe pokrila sama, z otroci svojih delavcev ali študenti, za plačilo pa se bodo poslužila uslug ŠS prosimo, da nam redno dostavljajo spiske, ker lahko le na podlagi teh izdamo napotnice. Vse dijake ali študente, ki že mogoče imajo zagotovljeno delo v Ljubljani, pa zato potrebujejo napotnice Študentskega servisa pa pozivamo, da jih dvignijo pri nas, saj se s tem izognejo gneči pred okni študentskega servisa v Ljubljani.

Milano Lampretu ob slovesu

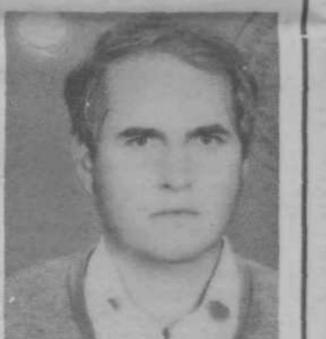
Nadse težko se je poslavljati od človeka, ki odhaja tako mlad, ko je komaj 47-leten sele dosegel vrh svoje življenjske in delovne zrelosti. Stari Latinci so že zapisali, kar jih je naučilo življenje: de mortuis nil nisi bene, oziroma po naše: o mrtvih naj se govori samo dobro. O pokojnem Milanu Lampretu kaj drugega kot dobro sploh ni mogoče povedati. O tem mladem, prijazen, poštenem in delavnem možu, ki je osnove svoje zdrave osebnosti gotovo dobil že v družini, zlasti pri svojem očetu, dr. Milanu Lampretu, od katerega smo se prav tako na stiškem pokopališču poslavljali pred tremi leti in pol.

Milanova generacija, sošolci in prijatelji, sosedje in znanci so ga že od otroštva poznali kot pridnega, lepo vzgojenega, mirnega in kulturnega fanta, nadpovprečnega dijaka in študenta, ki je že takrat rad prišel za vsako delo, doma in v kraju v okviru mladinske organizacije in društva. Ko se je izšolal za dipl. inženirja elektrotehniko in postal pokončen mlad strokovnjak, je bil enako vztrajen tudi pri svojem poklicnem delu. Nad 20 let je vztrajal pri isti delovni organizaciji, Elektro Ljubljana, kjer je tudi primerno napredoval in bil zelo cenjen med sodelavci.

Ko si je ustvaril družino, se je za nekaj časa odselil v Višnjo Goro in na Grosuplje, toda to ni bila prava odsotnost, saj je v domačem kraju kmalu začel graditi hišo, v kateri se je komaj pred dvema letoma za stalno naselil. Posebej je treba poudariti, da se je zlasti zadnji dve leti močno vključil v delo krajevne skupnosti Stična in ko je bila potreba največja, prevzel odgovorno, težko in nevhvaležno nalogo predsednika skupščine krajevne skupnosti. To je storil, ker se je zavedal, da delo in razvoj morata teči naprej, da mora storiiti ne samo to, kar je dolžan, ampak vse, kar zmore. To so bili težki časi, ko se je gospodarsko nazadovanje že krepko čutilo in obe-talo, da bo še slabše, a je vendar bilo nujno potruditi se, da bi naši krajinjani še enkrat poskusili s samoprispevom, ki je res uspel, in razrešili najbolj nujne potrebe. Tako danes sicer težko in počasi, a vendar napreduje gradnja trgovine in kulturnega doma, uređitev pokopališča in mrliške vežice, nadaljuje se asfaltiranje cest in vse ostalo, za kar se je toliko trudil.

V svojem kratkem življenju je vgradil tudi toliko dela in sposobnosti za skupno dobro vseh krajanov Stične, da bo, čeprav skromen in zadržan, raje v ozadju, kot vsem na oči, skozi svoj prispevek, če se bomo ljudje zavedali ali ne, med nami trajno prisoten. Tako bo tudi on, čeprav mrtev, živel skozi nas, žive.

Primerno je, da se od Milana Lampreta, prijaznega in vsestransko omikanega človeka, v imenu KS Stična in vseh njenih organizacij in društev preprosto poslovimo z veliko zahvalo za vse, kar je storil tukaj in v drugih skupnostih, kjer je živel, in mu zaželimo miren večni počitek.

Težke naloge je prevzemal, ko je že nosil v sebi kal neusmiljene in neustavljive bolezni, vendar ni nikoli tožil, ampak delal tiho in vztrajno. Tudi brez velikih in patetičnih besed sem prepričan, da smo mu vsi, ki smo ga poznali, v kraju in v okviru občine, iskreno hvaležni za njegov prispevek, ki bo za smeraj vgrajen v Stično, in ki bi bil zagotovo še veliko večji, če bi mu bilo dano živeti dlje.

Na neki način mu je to vendarle res dano, saj smo v tej zreli pomladi vrnili zemlji samo pepel, ki ga pač zemlja smeraj neizprosno terja zase. Res je hudo, da ga je grozotna bolezen pokosila toliko pregodaj in ga izrgala tako mladega njegovi vzorniki družini, ter ga odvzela nam sosedom, prijateljem in vsem občanom, res pa je tudi, da je vendarle živel dovolj dolgo, da je vsadil svojim štirim otrokom vse najboljše iz svoje osebnosti, da bodo lahko oni, če bodo boljše sreče, razvijali naprej na določen način tudi njegovo življenje.

V svojem kratkem življenju je vgradil tudi toliko dela in sposobnosti za skupno dobro vseh krajanov Stične, da bo, čeprav skromen in zadržan, raje v ozadju, kot vsem na oči, skozi svoj prispevek, če se bomo ljudje zavedali ali ne, med nami trajno prisoten. Tako bo tudi on, čeprav mrtev, živel skozi nas, žive.

Primerno je, da se od Milana Lampreta, prijaznega in vsestransko omikanega človeka, v imenu KS Stična in vseh njenih organizacij in društev preprosto poslovimo z veliko zahvalo za vse, kar je storil tukaj in v drugih skupnostih, kjer je živel, in mu zaželimo miren večni počitek.

Slava njegovemu spominu.
M. G.